

Streszczenie rozprawy doktorskiej
Doradztwo zawodowe w polskiej szkole
napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Zbigniewa Marka

Doradztwo zawodowe prowadzone w polskiej szkole ma na celu wspieranie w rozpoznawaniu zainteresowań, zdolności, pogłębianiu wiedzy o zawodach i rynku pracy oraz przygotowaniu do świadomego podjęcia decyzji edukacyjnych i zawodowych. Obowiązek przygotowania uczniów do wyboru i kierunku kształcenia został wskazany w Ustawie Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. i doprecyzowany w aktach wykonawczych.

Cele pracy zostały przypisane wymiarowi poznawczemu, teoretycznemu i praktycznemu. Celem poznawczym było określenie potencjału nauczyciela, który umożliwia mu realizowanie treści i zadań stawiane przed doradcami zawodowymi w szkole, celem teoretycznym było podjęcie próby skonstruowania modelu doradztwa zawodowego, natomiast celem praktycznym - wskazanie możliwości wzmocnienia motywacji nauczyciela do realizacji zadań w proponowanym modelu doradztwa zawodowego. Problem badawczy sformułowano w pytaniu: Jak nauczyciele rozumieją swój udział w realizacji zadań w obszarze doradztwa zawodowego w szkole?

Do rozwiązania problemu badawczego zostały wykorzystane przepisy prawa, podstawy teoretyczne i pozyskany materiał empiryczny zebrany metodą biograficzną. Badania były prowadzone w strategii jakościowej. Do analizy zgromadzonego materiału empirycznego zostały wybrane założenia paradygmatu podmiotowo-partycypacyjnego. Wykorzystano w nich technikę analizy proksemicznej, która umożliwiła poznanie i opisanie doświadczeń nauczycieli w funkcji doradcy zawodowego.

W toku analizy zostały wyprowadzone wnioski, które dały podstawę do skonstruowania modelu doradztwa zawodowego. Model ten oparto na założeniach pedagogiki towarzyszenia, upowszechnianej przez tradycję ignacjańską (jezuicką), której fundamentem jest troska o wspieranie ucznia w rozwoju fizycznym, intelektualnym, emocjonalnym, wolitywnym, duchowym, religijnym i zawodowym. Jego walorem jest integralne wspomaganie radzącego się (ucznia) przy autonomicznym dokonywaniu wyboru zawodu.

